

ZAKON

O SEMENU I SADNOM MATERIJALU

("Sl. glasnik RS", br. 54/93, 67/93, 35/94, 43/94 - ispr., 135/2004 - dr. zakon, 18/2005 - dr. zakon, 45/2005 - dr. zakon i 101/2005 - dr. zakon)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Seme i sadni materijal poljoprivrednog i šumskog bilja proizvodi se, dorađuje, koristi i stavlja u promet pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom i drugim propisima koji se odnose na seme i sadni materijal.

Član 2

Seme poljoprivrednog bilja (seme žita, industrijskog, krmnog, povrtarskog, lekovitog, aromatičnog i začinskog bilja, voća i cveća, krtole, lukovice i češnjevi) i seme šumskog drveća (u daljem tekstu: šumsko seme), u smislu ovog zakona, je deo biljke koji služi za setvu, sadnju i razmnožavanje i koji je proizveden, dorađen, ispitan i deklarisan kao semenski materijal.

Sadni materijal voćaka, vinove loze, hmelja i ruža (u daljem tekstu: sadni materijal poljoprivrednog bilja), u smislu ovog zakona, je biljka ili deo biljke koji se koristi za sadnju ili kao reprodukcioni materijal za proizvodnju sadnog materijala i koji je proizveden i deklarisan kao sadni materijal.

Šumski sadni materijal, u smislu ovog zakona, je biljka ili deo biljke šumske vrste drveća koja se koristi za podizanje šuma, za proizvodnju sadnog materijala ili za druge namene.

Član 3

Seme poljoprivrednog bilja može biti sortno i nesortno, a šumsko seme priznato ili odabrano.

Sortno seme poljoprivrednog bilja, u smislu ovog zakona, je seme sorti koje se nalazi na spisku domaćih i odomaćenih stranih sorti, priznatih novostvorenih sorti ili na spisku stranih sorti čije je uvođenje u proizvodnju odobreno (u daljem tekstu: sortna lista semena).

Nesortno seme poljoprivrednog bilja, u smislu ovog zakona, je seme koje nije obuhvaćeno stavom 2. ovog člana, čija je proizvodnja odobrena.

Priznato šumsko seme, u smislu ovog zakona, je seme dobijeno kontrolisanim ukrštanjem priznatih elitnih stabala ili plus-stabala ili stabala iz priznatih semenskih plantaža.

Odabrano šumsko seme, u smislu ovog zakona, je seme proizvedeno od odabranih stabala iz semenskih sastojina, grupa ili pojedinačnih stabala (u daljem tekstu: šumski semenski objekti).

Član 4

Sadni materijal poljoprivrednog bilja mora da bude sortan, a šumski sadni materijal priznat ili odabran.

Sortni sadni materijal poljoprivrednog bilja, u smislu ovog zakona, je sadni materijal sorti, koje se nalaze na spisku domaćih i odomaćenih stranih sorti, priznatih novostvorenih sorti ili na spisku stranih sorti čije je uvođenje u proizvodnju odobreno (u daljem tekstu: sortna lista voćaka, vinove loze, hmelja i ruža).

Priznati šumski sadni materijal, u smislu ovog zakona, je sadni materijal proizveden generativnim putem od priznatog šumskog semena ili vegetativnim putem od priznatih stabala i stabala iz semenskih plantaža.

Odabrani šumski sadni materijal, u smislu ovog zakona, je sadni materijal proizveden generativnim putem od odabranog šumskog semena ili vegetativnim putem od priznatih stabala, kao i prirodni podmladak iz priznatih semenskih objekata.

Član 5

Kategorije sortnog semena poljoprivrednog bilja, osim semena voća su:

- 1) predosnovno seme (super-elita);
- 2) osnovno seme (elita);
- 3) aprobirano seme prve generacije (original, prva generacija kod hibrida);
- 4) aprobirano seme druge generacije (seme prve sortne reprodukcije, seme druge sortne reprodukcije) i
- 5) proizvodno seme.

Predosnovno seme, u smislu ovog zakona, je seme bilo koje generacije između roditeljskih komponenti i osnovnog semena, a predstavlja najmanju količinu semena koju selekcionar koristi za održavanje sorte i koje se koristi za proizvodnju osnovnog semena.

Osnovno seme, u smislu ovog zakona, je seme proizvedeno pod nadzorom selekcionara, u skladu sa metodama selekcije koje se koristi za proizvodnju aprobiranog semena prve generacije.

Aprobirano seme prve generacije, u smislu ovog zakona, je seme proizvedeno od osnovnog semena, koje se koristi za proizvodnju aprobiranog semena druge generacije i proizvodnog semena ili za merkantilnu proizvodnju.

Aprobirano seme druge generacije, u smislu ovog zakona, je seme proizvedeno od aprobiranog semena prve generacije, koje se koristi za proizvodnju proizvodnog semena ili za merkantilnu proizvodnju.

Proizvodno seme, u smislu ovog zakona, je seme proizvedeno od aprobiranog semena druge generacije ili proizvodnog semena nezavisno od broja reprodukcija, koje se koristi za merkantilnu proizvodnju.

Član 6

Odredbe ovog zakona ne odnose se na uzorke semena i sadnog materijala koje preduzeće i drugo pravno lice koje se bavi poslovima oplemenjivanja bilja u oblasti ratarstva, povrtarstva, voćarstva, vinogradarstva, hmeljarstva i šumarstva, proizvodi, umnožava, prima ili šalje drugom pravnom licu koje se bavi poslovima oplemenjivanja bilja u ovim oblastima u cilju naučnih istraživanja i izvođenja eksperimenata, u količinama koje služe za ogledne svrhe ili za banke biljnih gena.

II PROIZVODNJA SEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 7

Za proizvodnju sortnog semena poljoprivrednog bilja koristi se seme sledećih kategorija:

- 1) predosnovno i osnovno seme svih vrsta poljoprivrednog bilja;
- 2) aprobirano seme prve generacije svih vrsta poljoprivrednog bilja, izuzev šećerne repe, suncokreta i hibridnog semena svih vrsta poljoprivrednog bilja;
- 3) aprobirano seme druge generacije - prve sortne reprodukcije svih vrsta poljoprivrednog bilja, osim šećerne repe, suncokreta, hibridnog semena svih vrsta poljoprivrednog bilja, strnih žita, soje, duvana i lucerke;
- 4) aprobirano seme druge generacije - druge sortne reprodukcije svih vrsta poljoprivrednog bilja, osim šećerne repe, suncokreta, hibridnog semena svih vrsta poljoprivrednog bilja, strnih žita, soje, duvana, krmnog bilja, sortnog semena kukuruza, uljane repice, pasulja i krompira i
- 5) proizvodno seme svih vrsta poljoprivrednog bilja osim žita, industrijskog bilja, krmnog bilja i povrća.

Vrsta i kategorija semena iz stava 1. ovog člana može da se koristi za proizvodnju sortnog semena poljoprivrednog bilja ako se sorta nalazi na sortnoj listi semena, ako ima uverenje o aprobaciji semenskog useva i deklaraciju o kvalitetu semena poljoprivrednog bilja, a uvezeno seme ako ima i sertifikat o sortnosti i o kvalitetu semena izdat od ovlašćenog organa zemlje izvoznice.

U nedostatku kategorija sortnog semena iz stava 1. ovog člana ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) može da odobri korišćenje u tekućoj godini i ostalih kategorija sortnog, odnosno nesortnog semena poljoprivrednog bilja za proizvodnju, odnosno umnožavanje sortnog, odnosno nesortnog semena.

Član 8

Proizvodnja semena poljoprivrednog bilja sorte za koju je podnet zahtev za priznavanje novostvorenih domaćih sorti, odnosno za odobravanje uvođenja u proizvodnju stranih sorti, može da se odobri nakon druge godine ispitivanja, ako dotadašnji rezultati ispitivanja pokazuju da će sorta u ispitivanju da ispuni propisane uslove za priznavanje, odnosno za uvođenje u proizvodnju. Odobrenje daje Ministarstvo.

Seme iz stava 1. ovog člana može da se koristi i stavlja u promet po pribavljanju rešenja o priznavanju novostvorene sorte, odnosno o odobravanju uvođenja u proizvodnju strane sorte.

Član 9

Za proizvodnju sadnog materijala poljoprivrednog bilja može da se koristi samo reprodukcioni sadni materijal od odabranih i umatičenih stabala, žbunova vegetativnih podloga i zasada sorti voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, koje se nalaze na sortnoj listi voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, za koji je izdato uverenje o čistoti sorte i deklaracija o kvalitetu sadnog materijala poljoprivrednog bilja, a uvezeni reprodukcioni sadni materijal ako ima i sertifikat o sortnosti i o kvalitetu sadnog materijala izdat od ovlašćenog organa zemlje izvoznice.

Član 10

Zabranjeno je korišćenje nesortnog semena iz uvoza za proizvodnju, odnosno umnožavanje semena i proizvodnja loznog sadnog materijala od samonikle loze.

Član 11

Za proizvodnju šumskog semena i šumskog sadnog materijala može da se koristi samo reprodukcioni materijal iz odabranih i registrovanih šumskih semenskih objekata, plus-stabala, elitnih stabala i semenskih plantaža.

Za proizvodnju šumskog sadnog materijala, odnosno podizanje šuma, drvoreda i zaštitnih pojaseva šumskog drveća može da se koristi i drugi semenski materijal, ako je njegov promet odobren.

Član 12

Preduzeće, odnosno drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koje se bavi proizvodnjom semena i sadnog materijala (u daljem tekstu: proizvođač) mora, u zavisnosti od vrste i obima proizvodnje, da obezbedi:

- 1) zemljište pogodno za proizvodnju semena i sadnog materijala;
- 2) opremu za proizvodnju semena i sadnog materijala (za obradu zemljišta, negu, zaštitu od bolesti, štetočina i korova, žetvu, berbu i vađenje semena i sadnog materijala i za druge tehnološke radnje u proizvodnji);
- 3) skladišni prostor za odvojen smeštaj i čuvanje vrsta, sorti i kategorija naturalnog (nedorađenog) semena, koji obezbeđuje očuvanje kvaliteta i zdravstvenog stanja semena;
- 4) prostorije za kalemljenje, stratifikovanje, smeštaj, utvrđivanje kvaliteta, pakovanje, plombiranje i deklarisanje sadnog materijala.

Proizvođač je dužan da obezbedi stručno rukovođenje poslovima proizvodnje semena i sadnog materijala (izbor i korišćenje dozvoljene sorte, primena propisanog plodoreda i prostorne izolacije, primena tehnologije proizvodnje i zaštite od bolesti, štetočina i korova, prijavljivanje proizvodnje, obezbeđivanje i čuvanje propisane dokumentacije, smeštaj i čuvanje semena i sadnog materijala i drugi stručni poslovi).

Član 13

Stručno rukovođenje poslovima proizvodnje semena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, odnosno šumskog semena i sadnog materijala može da obavlja lice koje ima najmanje spremu diplomiranog inženjera poljoprivrede za ratarstvo, odnosno za voćarstvo i vinogradarstvo ili diplomiranog inženjera agronomije, odnosno diplomiranog inženjera šumarstva, sa najmanje dve godine radnog iskustva.

Proizvođač semena i sadnog materijala, koji nema zaposleno lice iz stava 1. ovog člana stručno rukovođenje tim poslovima obezbeđuje preko preduzeća, odnosno drugog pravnog lica ili preduzetnika, koje je registrovano za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi i šumarstvu.

Proizvođač semena i sadnog materijala može da otpočne i da obavlja proizvodnju semena i sadnog materijala ako ispunjava uslove iz člana 12. i st. 1. i 2. ovog člana, koje utvrđuje Ministarstvo.

Član 14

Seme i sadni materijal strane sorte, čije uvođenje u proizvodnju nije odobreno, može da se proizvodi za stranog naručioca ako je za tu sortu izdata saglasnost o privremenom uvozu radi umnožavanja za potrebe izvoza i ako je ugovoren izvoz proizvedenih količina semena i sadnog materijala te sorte.

III KONTROLA PROIZVODNJE SEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 15

Proizvodnja semena i sadnog materijala podleže obaveznoj kontroli.

Kontrolom proizvodnje semena i sadnog materijala smatra se odabiranje šumskih semenskih objekata, odabiranje i umatičenje stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža i kontrola u procesu proizvodnje semena i sadnog materijala.

Član 16

Kontrolu proizvodnje semena, osim predosnovnog i osnovnog semena i kontrolu proizvodnje sadnog materijala, priznavanje šumskih semenskih objekata, odnosno matičnih stabala i odabiranje i umatičenje stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža vrši Ministarstvo.

Stručne poslove iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo može da poveri preduzeću, odnosno drugom pravnom licu koje ima najmanje jednog diplomiranog inženjera poljoprivrede, odnosno šumarstva, odgovarajućeg smera, sa najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima kontrole ili u proizvodnji semena i sadnog materijala.

Preduzeću, odnosno drugom pravnom licu ne mogu da se povere stručni poslovi iz stava 1. ovog člana nad sopstvenom proizvodnjom semena i sadnog materijala.

Član 17

Proizvođač semena i sadnog materijala dužan je da Ministarstvu podnese prijavu za priznavanje šumskih semenskih objekata i matičnih stabala, za odabiranje i umatičenje stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, za kontrolu proizvodnje semena višegodišnjih poljoprivrednih kultura i za kontrolu proizvodnje sadnog materijala i šumskog semena do 30. aprila tekuće godine, a za kontrolu proizvodnje ostalog semena poljoprivrednog bilja najkasnije 30 dana od dana obavljene setve, odnosno sadnje.

Član 18

Proizvođač semena i sadnog materijala snosi troškove vršenja kontrole, odnosno za vršenje obaveznih pregleda u toku proizvodnje semena i sadnog materijala, priznavanja šumskih semenskih objekata, odnosno matičnih stabala i odabiranja i umatičenja stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža.

Troškovi iz stava 1. ovog člana utvrđuju se shodno propisima o utvrđivanju naknada troškova u upravnom postupku.

Član 19

Kontrola proizvodnje semena i sadnog materijala koje se proizvodi za račun inostranog naručioca, u smislu člana 14. ovog zakona, može sa inostranim naručiocem da se ugovori i na drugačiji način.

Član 20

Ministarstvo na osnovu dokumentacije o izvršenoj kontroli proizvodnje za šumske semenske objekte, odnosno matična stabla, odnosno za stabla, žbunove i zasade voćaka, vinove loze, hmelja i ruža koja ispunjavaju propisane uslove ustanovljava registar priznatih šumskih semenskih objekata, odnosno matičnih stabala i izdaje uverenje o priznatim šumskim semenskim objektima, odnosno o matičnim stablima, odnosno ustanovljava knjigu matičnih stabala, žbunova i zasada propisane sadržine, a za seme i sadni materijal za koje se zapisnikom utvrdi da ispunjava propisane uslove za priznavanje, izdaje uverenje o aprobaciji semenskog useva poljoprivrednog bilja, o poreklu šumskog semena, o čistoti sorte sadnog materijala poljoprivrednog bilja i o poreklu šumskog sadnog materijala.

Uverenje o aprobaciji semenskog useva predosnovnog i osnovnog semena izdaje proizvođač tog semena.

IV DORADA SEMENA

Član 21

Seme može da se stavlja u promet, odnosno koristi ako je dorađeno.

Dorada semena obuhvata: dosušivanje, prečišćavanje, selektiranje, piliranje, poliranje, inkrustriranje, kalibriranje, granuliranje, druge načine oblaganja i druge postupke u doradi semena, pakovanje, zatvaranje ambalaže, plombiranje, deklarisanje, smeštaj i čuvanje semena, a kod šumskog semena i trušenje.

Dorada semena obuhvata i dezinfekciju i dezinsekciju, kao i tretiranje semena bakterijskim i biostimulatorskim sredstvima, kad je to drugim propisom određeno.

Član 22

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik koje se bavi doradom semena (u daljem tekstu: dorađivač), mora da obezbedi:

1) skladišni prostor za odvojen smeštaj i čuvanje naturalnog (nedorađenog), odnosno dorađenog semena pojedinih vrsta, sorti i kategorija semena, koji obezbeđuje očuvanje kvaliteta i zdravstvenog stanja semena i prostorije za smeštaj i čuvanje uzoraka semena i otpada koji je nastao doradom semena, i

2) uređaje i opremu za dosušivanje, prečišćavanje, selektiranje, pakovanje, zatvaranje ambalaže, plombiranje i druge uređaje i opremu, prema vrsti semena koje dorađuje, a za doradu lukovica crnog luka (arpadžika) i češnjeva, ako ima i opremu, pribor i ambalažu za pakovanje po broju lukovica i češnjeva ili za pojedinačno pakovanje najviše do dva kilograma.

Lukovice i češnjevi u postupku dorade mogu da se pakuju u pojedinačna pakovanja preko dva kilograma samo po zahtevu kupca.

Dorađivač semena dužan je da obezbedi stručno rukovođenje poslovima dorade semena.

Stručno rukovođenje poslovima dorade semena poljoprivrednog bilja, odnosno šumskog semena može da obavlja lice koje ima najmanje spremu diplomiranog inženjera poljoprivrede za ratarstvo ili diplomiranog inženjera agronomije, odnosno diplomiranog inženjera šumarstva sa najmanje dve godine radnog iskustva.

Dorađivač može da otpočne i da obavlja doradu semena ako ispunjava uslove iz st. 1, 3. i 4. ovog člana, koje utvrđuje Ministarstvo.

Član 23

Naturalno (nedorađeno) seme poljoprivrednog bilja može da se dorađuje ako je za to seme izdato, odnosno pribavljeno uverenje o aprobaciji semenskog useva.

Dorađivač semena dužan je da čuva dokumentaciju o nabavljenom naturalnom (nedorađenom) semenu, o dorađenom semenu, izveštaje o ispitanom i utvrđenom kvalitetu, o izdatim deklaracijama i o korišćenju, odnosno prodaji dorađenog semena najmanje pet godina.

Član 24

Dorađivač semena dužan je da uništi otpad koji je nastao doradom semena lucerke, crvene deteline, smiljkite (žutog zvezdana) i ostalih vrsta semena gde se utvrdi prisustvo karantinskih i ekonomski štetnih bolesti i korova pod nadzorom poljoprivrednog inspektora.

Otpad koji je nastao doradom semena, osim otpada iz stava 1. ovog člana, mora biti smešten i čuvan u posebnoj prostoriji, odvojeno od nedorađenog i dorađenog semena.

Otpad koji je nastao doradom semena krompira, može da se stavlja u promet kao krompir namenjen za ljudsku ishranu posle kulinarske obrade ili za industrijsku preradu pod uslovom da je klasiran, pakovan i deklarisan u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet krompira za te namene.

V KVALITET SEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 25

Seme i sadni materijal u proizvodnji i prometu mora da ispunjava norme kvaliteta i uslove u pogledu pakovanja i deklarisanja.

Seme u prometu mora da odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji.

Član 26

Dorađeno seme iz domaće proizvodnje i seme iz uvoza, pre deklarisanja, stavljanja u promet i korišćenja, podleže obaveznom ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta, na način i po metodama utvrđenim propisom kojim se uređuje kvalitet semena.

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena iz stava 1. ovog člana vrši preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Ispitivanje semena iz uvoza vršiće se u laboratorijama preduzeća koja imaju pravo da izdaju sertifikate Međunarodnog udruženja za ispitivanje kvaliteta semena.

Dorađivač i uvoznik semena ne može da vrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena koje dorađuje za sopstvene potrebe ili za stavljanje u promet.

Član 27

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje se bavi ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta semena, mora da obezbedi:

- 1) prostorije za ispitivanje čistoće, klijavosti, zdravstvenog stanja i druga ispitivanja, obezbeđene neprekidnim izvorom električne energije i toplom i hladnom vodom;
- 2) prostoriju za čuvanje uzoraka semena; i
- 3) uređaje, aparate i pribor utvrđene propisom o kvalitetu semena, prema vrsti semena koje se ispituje.

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje se bavi ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta semena dužno je da obezbedi stručno rukovođenje poslovima ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta semena.

Stručno rukovođenje poslovima ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta semena poljoprivrednog bilja, odnosno šumskog semena može da obavlja lice koje ima najmanje spremu diplomiranog inženjera poljoprivrede za ratarstvo ili diplomiranog inženjera agronomije i diplomiranog inženjera poljoprivrede za zaštitu bilja ili sa specijalizacijom iz zaštite bilja, odnosno diplomiranog inženjera šumarstva sa najmanje dve godine radnog iskustva.

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice može da otpočne i da obavlja ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena ako ispunjava uslove iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, koje utvrđuje Ministarstvo.

Član 28

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice iz člana 27. ovog zakona, dužno je da čuva dokumentaciju o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta semena najmanje pet godina.

Član 29

Dorađeno seme iz domaće proizvodnje i seme iz uvoza za koje je ispitivanjem utvrđeno da odgovara propisanom kvalitetu, pakuje se i deklarise u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i deklarisanje semena.

Zabranjeno je prepakivanje i razmeravanje izvornog originalnog pakovanja jedne partije semena, formiranje novih partija semena manje veličine i naknadno deklarisanje tog semena u roku važenja deklaracije izdate od prethodnog dorađivača.

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje je uzelo uzorak za ispitivanje kvaliteta i koje je izdalo izveštaj o kvalitetu semena i dorađivač koji je seme deklariseo, dužno je da čuva jedan primerak uzorka iz svake partije semena najmanje 12 meseci po isteku roka važenja deklaracije.

Član 30

Sadni materijal pakuje se i deklarise u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i deklarisanje sadnog materijala.

Utvrdjivanje kvaliteta, pakovanje i deklarisanje sadnog materijala pre korišćenja i stavljanja u promet vrši proizvođač, odnosno uvoznik.

Član 31

Za sortnu čistotu i kategoriju, odnosno poreklo i kvalitet semena, kao i za sortnu čistotu, odnosno poreklo i kvalitet sadnog materijala označene u deklaraciji odgovoran je dorađivač semena, odnosno proizvođač, odnosno uvoznik sadnog materijala koji je seme, odnosno sadni materijal deklariseo.

Dorađivač semena, odnosno proizvođač, odnosno uvoznik sadnog materijala odgovoran je za štetu krajnjem korisniku ako seme, odnosno sadni materijal ne ispunjava uslove u pogledu deklarisanosti vrste, sorte, kvaliteta i zdravstvenog stanja semena, odnosno sadnog materijala.

VI KORIŠĆENJE SEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 32

Za proizvodnju poljoprivrednog bilja može da se koristi sortno seme poljoprivrednog bilja, nesortno seme poljoprivrednog bilja iz domaće proizvodnje i mešavine raznih vrsta i sorti semena poljoprivrednog bilja, koje je proizvedeno i dorađeno po odredbama ovog zakona i ispitano i deklariseo na način i pod uslovima utvrđenim propisom kojim se uređuje kvalitet semena.

Seme koje dorađivač koristi za sopstvene potrebe ne mora biti pakovano, ali na mestu uskladištenja mora da ima istaknut naziv sorte i broj partije semena.

Za proizvodnju poljoprivrednog bilja može da se koristi i seme na zalihama, za koje je rok važenja deklaracije istekao, ako je to seme kupljeno pre isteka roka važenja deklaracije i ako je ponovnim ispitivanjem utvrđeno da to seme odgovara propisanom kvalitetu.

Za sadnju može da se koristi samo sadni materijal poljoprivrednog bilja koji je proizveden u skladu sa odredbama ovog zakona, propisa donetih na osnovu ovog zakona i koji je deklarisan na način i po postupku utvrđenim propisom kojim se uređuje kvalitet sadnog materijala.

Član 33

Za proizvodnju šumskog sadnog materijala, odnosno podizanje šuma ili za druge namene može da se koristi odabrano ili priznato šumsko seme, odnosno odabran ili priznat šumski sadni materijal koji ekološki odgovara staništima sa kojih potiče, a koji je proizveden u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Za proizvodnju šumskog sadnog materijala, odnosno podizanje šuma, drvoreda i zaštitnih pojaseva šumskog drveća, osim na području nacionalnih parkova, može da se koristi i semenski, odnosno sadni materijal koji nije odabran ili priznat ukoliko je njihov promet odobren.

VII STAVLJANJE U PROMET SEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 34

Naturalno (nedorađeno) seme poljoprivrednog bilja, proizvedeno u kontrolisanom semenskom usevu, proizvođač može da stavi u promet u rinfuzi samo ako je za to seme izdato uverenje o aprobaciji semenskog useva i ako se to uverenje dostavlja dorađivaču uz otpremnicu tog semena.

Promet semena, osim semena iz stava 1. ovog člana i promet sadnog materijala vrši se samo u izvornom originalnom pakovanju dorađivača, odnosno proizvođača ili uvoznika sadnog materijala.

Seme u prometu mora, s ciljem očuvanja osnovnih kvalitetnih svojstava semena, da se čuva u suvim i čistim prostorijama sa mogućnošću provetravanja.

Sadni materijal u prometu, mora da bude upakovan i zaštićen od sušenja, izmrzavanja i drugih oštećenja, u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet sadnog materijala.

Svaka partija semena mora da bude uskladištena tako da svi njeni delovi budu dostupni za uzorkovanje.

Ne smatra se stavljanjem u promet nedorađenog šumskog semena iz sopstvenih šumskih semenskih objekata preduzeću ili drugom pravnom licu na doradu, kao ni prenos nedovršene proizvodnje sadnog materijala iz jednog u drugi rasadnik istog proizvođača radi daljeg gajenja.

Član 35

U promet može da se stavi samo sortno seme poljoprivrednog bilja, nesortno seme poljoprivrednog bilja iz domaće proizvodnje i mešavine raznih vrsta i sorti semena poljoprivrednog bilja, odnosno priznato i odabrano šumsko seme, koje je proizvedeno i dorađeno po odredbama ovog zakona, koje je ispitano i

deklarirano na način i pod uslovima utvrđenim propisom kojim se uređuje kvalitet semena i koje odgovara sorti, propisanom i deklarisanom kvalitetu i drugim podacima navedenim u deklaraciji.

U promet može da se stavi samo sortni sadni materijal poljoprivrednog bilja, odnosno priznat ili odabran šumski sadni materijal, za koji je izdato uverenje o čistoti sorte sadnog materijala poljoprivrednog bilja, odnosno uverenje o poreklu šumskog sadnog materijala i uverenje o priznatim šumskim semenskim objektima, odnosno matičnim stablima koji ima propisanu deklaraciju i koji odgovara sorti, kvalitetu i drugim podacima navedenim u deklaraciji.

Ministarstvo može da odobri stavljanje u promet pojedinih vrsta šumskog semena i sadnog materijala koje nije priznato ili odabrano ako na tržištu nema dovoljno priznatog ili odabranog šumskog semena i sadnog materijala.

Član 36

Zabranjeno je stavljanje u promet nesortnog semena iz uvoza i semena i sadnog materijala za koje je rok važenja deklaracije istekao.

Član 37

Ako se na zalihama nalazi seme za koje je rok važenja deklaracije istekao, naknadno deklarisanje i produženje roka upotrebe vrši dorađivač, uz prethodno ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta tog semena.

Seme za koje je rok važenja deklaracije istekao može, uz pismenu saglasnost dorađivača semena, da stavi u promet i vlasnik semena na zalihama uz prethodno ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta i produženje roka upotrebe tog semena koji se određuje u skladu sa drugim propisom. Za naknadno utvrđeni kvalitet odgovoran je vlasnik semena na zalihama.

Vlasnik semena na zalihama dužan je za seme iz stava 2. ovog člana, koje stavlja u promet, da uz otpremnicu i deklaraciju izda kupcu i izveštaj o ispitanom i utvrđenom kvalitetu tog semena u momentu stavljanja u promet.

U slučaju iz stava 2. ovog člana ranija deklaracija sa ambalaže se ne skida.

Član 38

Proizvođač naturalnog semena, proizvođač sadnog materijala i dorađivač semena dužan je da čuva dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju i prodaju semena i sadnog materijala i na doradu semena najmanje pet godina.

Član 39

U poljoprivrednoj apoteci i u drugom objektu za prodaju semena i sadnog materijala poslove smeštaja, čuvanja i izdavanja semena i sadnog materijala i davanje potrošačima stručnih uputstava o korišćenju, setvi i

sadnji, može da obavlja lice koje ima najmanje četvrti stepen stručne spreme poljoprivredne, odnosno šumarske struke.

VIII NADZOR

Član 40

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona, kao i drugih propisa koji se odnose na seme i sadni materijal vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši republički poljoprivredni, odnosno šumarski inspektor.

Republički poljoprivredni, odnosno šumarski inspektor je ovlašćen i dužan da:

- 1) vrši kontrolu i utvrđivanje uslova za proizvodnju semena i sadnog materijala, za doradu semena i za ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena;
- 2) vrši kontrolu procesa proizvodnje semena i sadnog materijala, postupaka dorade semena i postupaka ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta semena;
- 3) vrši obavezne preglede u postupku odabiranja i umatičenja stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža i ustanovljavanje knjige matičnih stabala, žbunova i zasada;
- 4) vrši obavezne preglede u postupku kontrole proizvodnje semena i sadnog materijala i izdavanje propisanih uverenja;
- 5) vrši kontrolu da li se povereni poslovi vrše u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 6) vrši kontrolu uvođenja u proizvodnju novih sorti semena i sadnog materijala;
- 7) vrši kontrolu prometa, korišćenja i kvaliteta semena i sadnog materijala;
- 8) vrši kontrolu skupljanja i ubiranja šumskog semena iz semenskih objekata;
- 9) vrši kontrolu i nadzire postupak uništavanja otpada koji je nastao doradom semena i
- 10) uzima uzorke semena bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

U vršenju poslova iz stava 3. ovog člana republički poljoprivredni, odnosno šumarski inspektor dužan je da:

- 1) zabrani proizvodnju semena i sadnog materijala, doradu semena i ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena, ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi ili ako se ove delatnosti obavljaju bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;
- 2) zabrani proizvodnju i promet semena i sadnog materijala sorte koja nije na sortnoj listi, odnosno koja je brisana sa sortne liste;
- 3) zabrani doradu, korišćenje i stavljanje u promet semena koje nema uverenje o aprobaciji semenskog useva poljoprivrednog bilja, odnosno o poreklu šumskog semena;
- 4) zabrani proizvodnju, korišćenje i stavljanje u promet sadnog materijala za koji nije izdato uverenje o čistoti sorte sadnog materijala poljoprivrednog bilja, odnosno o poreklu šumskog sadnog materijala;
- 5) zabrani stavljanje u promet nesortnog semena iz uvoza i semena za koje je rok važenja deklaracije istekao;
- 6) zabrani stavljanje u promet semena i sadnog materijala koje nije dorađeno, nije propisno upakovano, nije u izvornom originalnom pakovanju, nema propisanu deklaraciju, ne odgovara propisanom i deklarisanom kvalitetu ili čiji kvalitet nije utvrđen na propisan način;
- 7) zabrani korišćenje i stavljanje u promet semena i sadnog materijala uvezenog bez prethodne saglasnosti nadležnog organa;
- 8) naredi uništavanje i nadzire postupak uništavanja sadnog materijala čija se proizvodnja i promet vrši suprotno odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona i da uništi sadni materijal ako se ne postupi po nalogu za njegovo uništavanje;
- 9) naredi otklanjanje nepravilnosti u primeni propisa o semenu i sadnom materijalu i odredi rok u kome se to mora učiniti i
- 10) oduzme i uništi seme i sadni materijal koje je stavljeno u promet suprotno odredbama ovog zakona.

Troškovi koji nastanu prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja semena i sadnog materijala na osnovu ovlašćenja iz stava 4. tačka 10) ovog člana padaju na teret lica od kojeg je seme i sadni materijal oduzet.

Oduzeto seme koje može da se koristi za ishranu riba i stoke i za proizvodnju stočne hrane javnom licitacijom može da se ustupa zainteresovanom preduzeću ili drugom pravnom ili fizičkom licu ili preduzetniku samo za te namene.

Član 41

Poslove inspekcijuskog nadzora nad primenom odredaba ovog zakona i propisa koji se odnose na seme i sadni materijal poljoprivrednog bilja može da vrši diplomirani inženjer poljoprivrede za ratarstvo i za voćarstvo i

vinogradarstvo i diplomirani inženjer agronomije, odnosno diplomirani inženjer šumarstva sa najmanje tri godine radnog iskustva i sa položenim stručnim ispitom.

Član 42

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta inspekcijskih uzoraka semena Ministarstvo može da poveri preduzeću, odnosno drugom pravnom licu koje ispunjava uslove iz člana 27. ovog zakona.

Troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta inspekcijskih uzoraka semena snosi preduzeće, odnosno drugo pravno i fizičko lice od koga je uzorak uzet, ako seme ne odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu, odnosno Ministarstvo ako seme odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu.

Troškove za utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova iz člana 12, člana 13. st. 1. i 2, člana 22. st. 1, 3. i 4. i člana 27. st. 2. i 3. ovog zakona, snosi podnosilac zahteva.

Troškovi iz stava 3. ovog člana utvrđuju se u skladu sa propisima o utvrđivanju naknade troškova u upravnom postupku.

IX KAZNE NE ODREDBE

Član 43

Novčanom kaznom od 250.000 do 2.500.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

- 1) u proizvodnji semena ili sadnog materijala poljoprivrednog bilja postupi suprotno odredbama čl. 7, 8. i 9. ovog zakona;
- 2) koristi nesortno seme iz uvoza za proizvodnju semena ili proizvodi lozni sadni materijal od samonikle loze (član 10);
- 3) u proizvodnji šumskog semena ili sadnog materijala postupi suprotno odredbama člana 11. ovog zakona;
- 4) se bavi proizvodnjom semena ili sadnog materijala ili doradom semena ili ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta semena, a ne ispunjava propisane uslove ili nastavi da se bavi ovim delatnostima i posle rešenja republičkog poljoprivrednog, odnosno šumarskog inspektora o zabrani vršenja ovih delatnosti (član 12, član 13. st. 1. i 2, član 22. st. 1, 3. i 4, član 27. st. 1, 2. i 3. i član 40. stav 4. tačka 1);
- 5) obavlja proizvodnju semena ili sadnog materijala ili doradu semena ili ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena bez dokaza o ispunjenosti uslova za obavljanje ovih delatnosti (član 13. stav 3, član 22. stav 5. i član 27. stav 4);

6) stavlja u promet seme koje ne odgovara propisanim normama kvaliteta ili ne odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji (član 25);

7) pre deklarisanja, stavljanja u promet i korišćenja ne izvrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena ili ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena ne vrši na propisani način i po propisanim metodama (član 26. st. 1. i 2);

8) postupi suprotno odredbama člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona;

9) sadni materijal ne pakuje ili ne deklarise u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 1);

10) za proizvodnju poljoprivrednog bilja koristi seme suprotno odredbama člana 32. st. 1. i 3. ovog zakona;

11) za sadnju koristi sadni materijal poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 32. stav 4. ovog zakona;

12) za proizvodnju šumskog sadnog materijala ili podizanje šuma ili za druge namene koristi šumsko seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;

13) vrši promet semena ili sadnog materijala koje nije u izvornom originalnom pakovanju (član 34. stav 2);

14) stavi u promet seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 35. ovog zakona i

15) stavi u promet nesortno seme iz uvoza ili seme ili sadni materijal za koje je rok važenja deklaracije istekao (član 36).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Uz novčanu kaznu za privredni prestup iz stava 1. ovog člana može se izreći i zaštitna mera zabrane preduzeću ili drugom pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću u trajanju od šest meseci do 10 godina.

Uz novčanu kaznu iz stava 2. ovog člana odgovornom licu u preduzeću ili drugom pravnom licu može se izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određenih poslova u trajanju od šest meseci do 10 godina.

Član 44

Novčanom kaznom od 150.000 do 1.500.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

1) proizvodi seme ili sadni materijal strane sorte bez prethodne saglasnosti o privremenom uvozu radi umnožavanja za potrebe izvoza (član 14);

- 2) stavi u promet ili koristi naturalno seme koje nije dorađeno (član 21. stav 1);
- 3) lukovice i češnjeve pakuje u pojedinačna pakovanja preko dva kilograma bez zahteva kupca (član 22. stav 2);
- 4) dorađuje naturalno seme poljoprivrednog bilja za koje nije izdato, odnosno pribavljeno uverenje o aprobaciji semenskog useva (član 23. stav 1);
- 5) vrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena koje dorađuje za sopstvene potrebe ili za stavljanje u promet (član 26. stav 4);
- 6) pre korišćenja ili stavljanja u promet ne vrši utvrđivanje kvaliteta, pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 2);
- 7) stavi u promet naturalno (nedorađeno) seme poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 34. stav 1. ovog zakona;
- 8) seme u prometu ne čuva u propisanim uslovima (član 34. stav 3);
- 9) sadni materijal u prometu nije upakovan i zaštićen od sušenja, izmrzavanja i drugih oštećenja (član 34. stav 4) i
- 10) postupi suprotno odredbama člana 37. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Uz novčanu kaznu za privredni prestup iz stava 1. ovog člana može se izreći i zaštitna mera zabrane preduzeću ili drugom pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću u trajanju od šest meseci do 10 godina.

Uz novčanu kaznu iz stava 2. ovog člana odgovornom licu u preduzeću ili drugom pravnom licu može se izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određenih poslova u trajanju od šest meseci do 10 godina.

Član 45

Novčanom kaznom od 100.000 do 900.000 dinara, kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

- 1) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 17);
- 2) do propisanog roka ne čuva dokumentaciju utvrđenu članom 23. stav 2. ovog zakona;

- 3) postupi suprotno odredbama člana 24. ovog zakona;
- 4) ne čuva dokumentaciju o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta semena do propisanog roka (član 28);
- 5) ne čuva uzorak semena do propisanog roka (član 29. stav 3);
- 6) na mestu uskladištenja nema istaknut naziv sorte i broj partije semena koje upotrebljava za sopstvene potrebe (član 32. stav 2);
- 7) svaka partija semena nije uskladištena tako da bude dostupna za uzorkovanje (član 34. stav 5);
- 8) ne čuva dokumentaciju o proizvodnji ili prodaji semena ili sadnog materijala ili o doradi semena do propisanog roka (član 38);
- 9) u poljoprivrednoj apoteci i drugom objektu za prodaju semena i sadnog materijala nema stručno lice sa četvrtim stepenom stručne spreme (član 39).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 46

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

- 1) u proizvodnji semena ili sadnog materijala poljoprivrednog bilja postupi suprotno odredbama čl. 7, 8. i 9. ovog zakona;
- 2) koristi nesortno seme iz uvoza za proizvodnju semena ili proizvodi lozni sadni materijal od samonikle loze (član 10);
- 3) u proizvodnji šumskog semena ili sadnog materijala postupi suprotno odredbama člana 11. ovog zakona;
- 4) se bavi proizvodnjom semena ili sadnog materijala ili doradom semena, a ne ispunjava propisane uslove ili nastavi da se bavi ovim delatnostima i posle rešenja republičkog poljoprivrednog, odnosno šumarskog inspektora o zabrani vršenja ovih delatnosti (član 12, član 13. st. 1. i 2, član 22. st. 1, 3. i 4. i član 40. stav 4. tačka 1);
- 5) obavlja proizvodnju semena ili sadnog materijala ili doradu semena bez dokaza o ispunjenosti uslova za obavljanje ovih delatnosti (član 13. stav 3. i član 22. stav 5);
- 6) proizvodi seme ili sadni materijal strane sorte bez prethodne saglasnosti o privremenom uvozu radi umnožavanja za potrebe izvoza (član 14);

- 7) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 17);
- 8) stavi u promet ili koristi naturalno seme koje nije dorađeno (član 21. stav 1);
- 9) lukovice i češnjeve pakuje u pojedinačna pakovanja preko dva kilograma bez zahteva kupca (član 22. stav 2);
- 10) dorađuje naturalno seme poljoprivrednog bilja za koje nije izdato, odnosno pribavljeno uverenje o aprobaciji semenskog useva (član 23. stav 1);
- 11) do propisanog roka ne čuva dokumentaciju utvrđenu članom 23. stav 2. ovog zakona;
- 12) postupi suprotno odredbama člana 24. ovog zakona;
- 13) stavlja u promet seme koje ne odgovara propisanim normama kvaliteta ili ne odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji (član 25);
- 14) pre deklarisanja, stavljanja u promet i korišćenja ne izvrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena ili vrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta semena koje dorađuje za sopstvene potrebe ili za stavljanje u promet (član 26. st. 1. i 4);
- 15) postupi suprotno odredbama člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 16) ne čuva uzorak semena do propisanog roka (član 29. stav 3);
- 17) sadni materijal ne pakuje ili ne deklarise u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 1);
- 18) pre korišćenja i stavljanja u promet ne vrši utvrđivanje kvaliteta, pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 2);
- 19) za proizvodnju poljoprivrednog bilja koristi seme suprotno odredbama člana 32. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 20) na mestu uskladištenja nema istaknut naziv sorte i broj partije semena koje upotrebljava za sopstvene potrebe (član 32. stav 2);
- 21) za sadnju koristi sadni materijal poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 32. stav 4. ovog zakona;
- 22) za proizvodnju šumskog sadnog materijala ili podizanje šuma ili druge namene koristi šumsko seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;
- 23) stavi u promet naturalno (nedorađeno) seme poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 34. stav 1. ovog zakona;

24) vrši promet semena ili sadnog materijala koje nije u izvornom originalnom pakovanju ili seme u prometu ne čuva u propisanim uslovima ili sadni materijal u prometu nije upakovan i zaštićen od sušenja, ismrzavanja i drugih oštećenja ili svaka partija semena nije uskladištena tako da bude dostupna za uzorkovanje (član 34. st. 2, 3, 4. i 5);

25) stavi u promet seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 35. ovog zakona;

26) stavi u promet nesortno seme iz uvoza ili seme ili sadni materijal za koje je rok važenja deklaracije istekao (član 36);

27) postupi suprotno odredbama člana 37. ovog zakona;

28) ne čuva dokumentaciju o proizvodnji ili prodaji semena ili sadnog materijala ili o doradi semena do propisanog roka (član 38);

29) u poljoprivrednoj apoteci i drugom objektu za prodaju semena i sadnog materijala nema stručno lice sa četvrtim stepenom stručne spreme (član 39).

Član 47

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara, kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) u proizvodnji semena ili sadnog materijala poljoprivrednog bilja postupi suprotno odredbama čl. 7, 8. i 9. ovog zakona;

2) koristi nesortno seme iz uvoza za proizvodnju semena ili proizvodi lozni sadni materijal od samonikle loze (član 10);

3) u proizvodnji šumskog semena ili sadnog materijala postupi suprotno odredbama člana 11. ovog zakona;

4) se bavi proizvodnjom semena ili sadnog materijala, a ne ispunjava propisane uslove ili nastavi da se bavi ovim delatnostima i posle rešenja republičkog poljoprivrednog, odnosno šumarskog inspektora o zabrani vršenja ovih delatnosti (član 12, član 13. st. 1. i 2. i član 40. stav 4. tačka 1);

5) obavlja proizvodnju semena ili sadnog materijala bez rešenja Ministarstva o ispunjenosti uslova za obavljanje ovih delatnosti (član 13. stav 3);

6) proizvodi seme ili sadni materijal strane sorte bez prethodne saglasnosti o privremenom uvozu radi umnožavanja za potrebe izvoza (član 14);

7) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 17);

8) stavi u promet ili koristi naturalno seme koje nije dorađeno (član 21. stav 1);

- 9) sadni materijal ne pakuje ili ne deklarirše u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 1);
- 10) pre korišćenja ili stavljanja u promet ne vrši utvrđivanje kvaliteta, pakovanje i deklarisanje sadnog materijala (član 30. stav 2);
- 11) za proizvodnju poljoprivrednog bilja koristi seme suprotno odredbama člana 32. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 12) za sadnju koristi sadni materijal poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 32. stav 4. ovog zakona;
- 13) za proizvodnju šumskog sadnog materijala ili podizanje šuma ili za druge namene koristi šumsko seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;
- 14) stavi u promet naturalno (nedorađeno) seme poljoprivrednog bilja suprotno odredbi člana 34. stav 1. ovog zakona;
- 15) vrši promet semena ili sadnog materijala koje nije u izvornom originalnom pakovanju ili sadni materijal u prometu nije upakovan i zaštićen od sušenja, izmrzavanja i drugih oštećenja (član 34. st. 2. i 4);
- 16) stavi u promet seme ili sadni materijal suprotno odredbama člana 35. ovog zakona;
- 17) stavi u promet nesortno seme iz uvoza ili seme ili sadni materijal za koje je rok važenja deklaracije istekao (član 36);
- 18) ne čuva dokumentaciju o proizvodnji ili prodaji naturalnog semena ili sadnog materijala do propisanog roka (član 38).

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje se bavi proizvodnjom, korišćenjem i prometom semena i sadnog materijala, doradom semena, ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta semena, prometom semena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja na malo, dužno je da svoje poslovanje uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49

Seme voća, odnosno kalem - grančice i podloge ruža koje ne potiče od odabranih i umatičenih stabala, žbunova i zasada može da se koristi za proizvodnju sadnog materijala najduže do pet godina posle stupanja na snagu ovog zakona.

Član 50

Ministar nadležan za poslove poljoprivrede i šumarstva donosi propis o kontroli proizvodnje semena i sadnog materijala kojim se bliže uređuje: način i postupak vršenja priznavanja šumskih semenskih objekata i matičnih stabala, odnosno odabiranja i umatičenja stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, odnosno kontrole u toku procesa proizvodnje semena i sadnog materijala; jedinstvene metode za vršenje kontrole u toku procesa proizvodnje semena poljoprivrednog bilja; obrazac zapisnika o odabiranju stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža i o kontroli u toku procesa proizvodnje semena i sadnog materijala; obrazac uverenja, sadržina i način vođenja registra priznatih šumskih semenskih objekata i matičnih stabala, odnosno sadržina i način ustanovljavanja i vođenja knjige matičnih stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža; obrazac uverenja o priznatim šumskim semenskim objektima, odnosno matičnim stablima, o aprobaciji semenskog useva poljoprivrednog bilja, o poreklu šumskog semena, o čistoti sorte sadnog materijala poljoprivrednog bilja i o poreklu šumskog sadnog materijala i sadržina prijave za vršenje kontrole proizvodnje semena i sadnog materijala.

Član 51

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o semenu i sadnom materijalu ("Službeni glasnik SRS", br. 21/88 i 6/89).

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".